

A magyarországi „választási térkép” jellemzői

Az elmúlt napokban olvashattuk lap hasábjain a megye településeire a pártokra adott szavazatok megoszlását. Mit mutat a megye „választási térképe”, milyen következtetések vonhatók le belőle?

Aki valamennyire ismeri a megye legújabb kori politikai történetét, az a mostani adatok alapján az első ránézésre megállapíthatja, hogy a jelenlegi választási eredmények némileg hasonlítanak az 1947. augusztusi országgyűlési képviselő-választások eredményeire. Ez már 2002-ben is érvényesült. Most már annyi különbség azért tapasztalható, hogy a megye régi városainak többségében (Szeged, Szentes, Makó) a baloldali és a liberálisok előretörése, befolyásának növekedése észlelhető.

A falvak és az új városok jelentős részében viszont a konzervatív, polgári politikai tömb (Fidesz-KDNP) nagy befolyással rendelkezik. Azokban a falvakban pedig, ahol nagyszámú szegényparasztság élt és 1945-1947-ben erős volt a baloldali pártok befolyása, most az MSZP bázisaiként funkcionálnak (Derekegyház, Fábianszabó, Nagymágocs, Baks, Ópusztaszer, Földeák, Pitvaros stb). 1947-hez képest két helyen, Hódmezővásárhelyen és Mindszenten csökkent a baloldali befolyása, pedig 1945-ben és 1947-ben mindkét településen a baloldali pártok dominanciája érvényesült. A baloldali mostani gyenge befolyása társadalmilag azzal magyarázható, hogy 1945-ben a nagybirtok hiánya miatt a nagy létszámú szegényparasztság közül kevesen kaptak földet. Ezért az 1940-es évek végén, az 1950-es években közülük sokan elhagyták szülőhelyüket, így a baloldali politika társadalmi bázisa a rendszerváltozás idejére leszűkült.

A „választási térkép” adataiból kiolvasható két fő politikai tendencia a következő társadalmi okokkal függ össze. A városokban a rendszerváltozás után előrehaladt a gazdasági polgárosodás mellett a politikai polgárosodás is, amely az állampolgári egyenlőség érvényesülését, az emberi méltóság tisztelését, a valódi demokratikus viszonyok kibontakozását jelenti. A falvakban, az új kisvárosokban viszont továbbra is a régi felemás, félpolgárosodás folytatódik, amely sok régi, rendies, konzervatív vonást, az emberek vagyon szerinti megkülönböztetését rejti magában. Az európai jellegű, modern politikai polgárosodás a falvakban, a vidéken nehezen tör utat magának.

TAMASI MIHÁLY, SZEGED

Az ígéret földje

Nem keshdhetjük az új kormányalakítás szent hevületét mindjárt ellentmondásokkal. Ezért kell most szólnom.

Igaza van Soós Jánosnak (DM/DV IV. 25.) abban, hogy „Hazánk egyelőre az ígéret földje marad, de téved, amikor ezt írja: a pártok részéről egységes tenni akarás és összefogás kellene.” Ha a többpártrendszer egységet jelentene, akkor mire való az ellenzék? Kontrollra van szükség az élet minden területén, mégpedig nagyon szigorú kontrollra,

mert – ahogy mondják – „Az ördög nem alszik.” Ellenőrzés, kritika, bírálatra feltétlenül szükség van: most ez lesz Orbán Viktorék feladata. A Fidesztől a voksolás (népakarat) elvette a lehetőséget, hogy ígéreteit megvalósítsa. Sajnos a keresztény-konzervatív értékrend ígéreteit – egyelőre! – el kell felejtetni. Most kizárólag csak az MSZP ígéreteit lehet követelni és számon kérni. Világosan, tisztán beszéljünk, ne zavarjuk össze a dolgokat!

KÖVÉR KÁROLY, SZEGED

Meglátjuk, mit hoz a múlt!

Trogmayer Ottó szerint a Dóm térre bűn lenne mélygarázst építeni

Fotó: Frank Yvette

Ha meglátjuk, hiszen Szegeden az elmúlt háromszáz év alatt a múlt minden valamirevaló emlékét elpusztították. Legutóbb az Othalom 24 ezer éves településnyomait hordták el, korábban lebontották a középkori templomokat, a törökfürdőket, dzsámikat, minareteket, később a várat, a Palánkot, a valamikori belvárost, sőt a középkori alapokat is, pedig Máté Zsolt munkássága alapján ma már mindenki olvashatja, s térképen is láthatja a középkori (16. századi) Szeged térképét. Az Alsóvárosét is, a Palánktét is. Ez utóbirtól kell most beszélnem.

Amikor a szabadtéri játékok újjászületésénél az öltözőt építették, csak annyi szakvéleményt kértek tőlem, vajon fertőzőek-e még a mésszel leöntött, pestisben elhunytak csontjai, de a múzeumot szó szerint elhagyták, eltöltötték a leletmentéstől, hiába tiltakozott Bálint Alajos, az akkori múzeumigazgató. Ugyanez történt a Palánk összes építkezésénél, hiszen nem volt megfelelő törvény a régészeti emlékek védelmére.

Ma már majdnem jó törvény van, hiszen lehetne védeni mindazt, ami a középkori Szeged föld alatt megőrződött emlékeit védi. A középkori polgárváros, a Palánk, központja

az eredetileg Árpád-kori Dömötör-templom előtti rész, a mai Dóm tér volt. Elborzadva olvasom, itt, ott, amott, hogy a Dóm téren földalatti garázst szeretnének építeni.

Lehetne, ha a városnak lenne úgy szerény becsüléssel félmilliárd forintja a megelőző ásatásokra. Szívesen megmutatnám a tervet támogatónak Németországban vagy Britanniában, hogyan is működik egy ilyen feltárás. Egyszerre legalább négy, fűthető, teniszpálya méretű sátor áll, ahonnan óramű pontossággal hordják el a konténerben a kitermelt földet, természetesen a világítás, az ideiglenes rakár és restaurátor és rajzoló műhely is működik. Mintegy huszonöt régész technikus dolgozik öt-hat régész irányításával, kiket számos fotós és rajzoló, dokumentátor és segédmunkás is kíséget. Jól szervezve, talán három-négy év alatt lehetne a Dóm tér feltárását elvégezni. Bemutatnivaló a helyszínen nem maradna, hiszen a korai időszak vályogházaiból szerencsés esetben is csak az agyapadlót találnák meg. A várható tudományos eredmény az lehetne, hogy optimális esetben meg tudnák határozni, mikor épült a legrégebb középkori ház a mai Dóm tér alatt.

Az egyetem hematológiai intézetének alapozásánál láttam, hogy mintegy három méter vastag a középkori lakóréteg. Ennek ismeretében legalább ilyen mélységig kellene centiméterenként lehántva eljutni, úgy kétezer-ötszáz négyzetméternyi felületen, fogkefével, kiskanállal eltávolítani mintegy 6-7 ezer köbméternyi földet.

Közben persze szó sem lehetne színházról, közlekedésről az érintett helyen, nem beszélve a talajvíz okozta, előre nem látható, csak feltételezhető nehézségekről. Kár, hogy a tehetséges nagyratáló álmodók szövegtervezők nem kérdezik meg a régész szakembereket, megvalósíthatók-e álmaik. Mindezek tudatában tehát a jelen körülmények között bűn mélygarázst építeni ezen a helyen, s remélem, a megfelelő lépéseket már megtették az erre hivatott hatóságok.

Álmodozni azért lehet, mélygarázst is lehet építeni máshol, sőt megbízható gátrendszert is a Tisza mentén. Maradjon a Dóm tér a szabadtéri játékoké, a fesztiváloké, ráértünk meglátni száz év múlva is, mit hoz számunkra a múlt.

TROGMAYER OTTÓ, SZEGED

NAPI SZOLGÁLTATÓ, KULTURÁLIS PROGRAMAJÁNLÓ

20.30, 22.30 óra.
Jégkorszak 2. – Az olvadás: 14.15, 16.15, 18.15, óra.

Egy gésa emlékiratai: 17 óra.

VASARHELY
MOZAIK MOZI

17.45 óra: Nanny McPhee – A varázsdada. Színes angol családi vígjáték.
20 óra: Egy gésa emlékiratai. Színes amerikai film.

SZENTES

15.30 óra: Bizonyítás. Színes amerikai romantikus film.
17.30 óra: Nanny McPhee – A varázsdada. Színes angol családi vígjáték.

20 óra: Csajozós film. Színes amerikai romantikus vígjáték.

BALÁSTYA

19 óra: Kútfejek. Színes magyar film.

DESZK

19 óra: Bűszkeség és balítélet. Színes angol film.

PITVAROS

19 óra: Rokonok. Színes magyar film.

KÖZLELET

SZEGED
III. EGYETEMI TAVASZ

Az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székházában 9 órától: Lábjegyzetek Platonhoz (5.) sorozat – A lelkiismeret.

A SZOTE-klubban 22 óra: igazi házibulizniék Gajdács Zoltánnal.

Az ifjúsági házban (Felső Tisza part 2.) 12 órától: ingyenes számítógép-használat internetezési lehetőséggel.

17 órától: Akropolisz Tánctudató. Fiatalok tánctudatója. Színpadi táncok alapjai. Vezet: Kerek Attiláné (Ifjúsági csoport 15 órától); 17 órától: gobelinklub; 19 órától: hasztánc a Minden Megoldható Egyesület szervezésében.

A Szászorszép Gyermekházban (Kálvin tér 6.) 16 órától 19 óráig: Játéksziget – Babajátás, Vackorkuckó, meseharang, varázscseruza, tombolószoba, Logico-sarok, hangszersarok és nagyon sok készségfejlesztő játék várja a 0,5-12 éves korú gyerekeket.

A Nemzetiségek Házában 13 óra: görög, 16 óra: magyar és lengyel, 17 óra: horvát nyelvóra.

A máltai játszótéren (Retek u. 2-4.) 16 óra: dia- és filmvetítés.

Az Alsóvárosi Kulturházban 16 óra: ingyenes jogi tanácsadás dr. Pataki Márta Ágnes ügyvédnővel.

A Tesco mellett 18 óra: Magyar Nemzeti Cirkusz.

A közéleti kávéház rendezvénye a Bartók Béla Művelődési Házban 17 óra: „Mitől lovag egy lovag?” Lovag dr. Majzik István, a Bába és Társa ügyvezető igazgató, könyvkiadó estje.

A Petőfi Sándor Művelődési Házban 18 óra: Szegedi Divatiskola kiállítás megnyitója és divatbemutatója.

ALGYÓ
A faluházban (Búvár u. 5.) 15 óra: hit- és lélekközlő (Nemes Nagy Rózsa); 17 óra: Fiesta tánciskola (Pálkó Lujza és Lengyel Zoltán).

MÓRAHALOM
Az Aranyszöm Rendezvényházban 14 óra: Dél-alföldi Területi Főépítészeti Iroda országos találkozója.

KONCERT és BULI
SZEGED
A JATE-klubban 22 óra: Party.

A SZOTE-klubban 22 óra: igazi házibulizniék Gajdács Zoltánnal.

A Club 911-ben 21 óra: rock & roll tánctanítás; 22 óra: The Prison Band-koncert; 24 óra: nosztalgia slágerparty.

A Blueseum Étterem e/ Pubban 21 óra: Party Time együttes.

KIÁLLÍTÁS
SZEGED
A Magyarországi Volksbank Rt. szegedi bankfiókjában és galériájában (Klauzál tér 1-3.) megnyílt a „Next Generation” fiatal művészeknek kiírt pályázat

anyagaiból kiállítás. A tárlat szeptember 1-jéig tekinthető meg.

A megyeháza aulájában megnyílt a Csongrád megyei népi iparművészeti kiállítás. A tárlat június 1-jéig tekinthető meg, hétköznap 8-18, szombaton 8-12 óráig, vasárnap és ünnepnap zárva.

A Szászorszép Gyermekházban megnyílt Merhej Lucy keramikus Körfordulat című kiállítása. A tárlat május 20-áig, naponta 8-18 óráig tekinthető meg.

A Bálint Sándor Művelődési Házban megnyílt az újszegedi képzőművészek VI. tavaszi tárlata Színek és fények a kertvárosból címmel. A kiállítás május 22-éig tekinthető meg.

A Rajz-Művészettörténeti Tanszék Galériájában (Brüsszeli krt. 37.) megnyílt Papp György festő- és grafikusművész, főiskolai tanár jubileumi kiállítása. A tárlat június 4-éig, naponta 10-18 óra között tekinthető meg.

A Belvárosi Kamara Galériájában megnyílt Haász Ágnes képzőművész Térgrafikák síkban 2. című kiállítása. Megtekinthető: június 3-áig.

A Démász székházában (Klauzál tér 9.) megnyílt Sonkodi Rita festőművész kiállítása. Megtekinthető: május 26-áig, hétköznapokon 10-18 óráig.

A Bartók Béla Művelődési Központ (Vörösmarty u. 3.) B Galériájában megnyílt Jakucs János festő Antigravitáció csak a fejemben létezik című kiállítása. A kiállítás május 26-áig, munkanapokon 10-18 óráig tekinthető meg.

A Kass Galériában megnyílt Felvidéki András Munkácsy-díjas grafikusművész Eklektika című kiállítása. A tárlat május 22-éig, hétfő kivételével naponta 10-17 óráig tekinthető meg.

A Móra Ferenc Múzeum (Roosevelt tér 1-3.) I. emeleti kiállítóterében Csongrád megyei természetfotósok kollektív kiállítása látható Természetesen címmel. A tárlat június 25-éig tekinthető meg.

Sikerese volt a nemzetközi esztétikai tanácskozás Szegeden

A közelmúltban mintegy háromszáz óvodapedagógus volt részese annak a XII. nemzetközi esztétikai tanácskozásnak, amelyet az Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel címmel, az Óvodapedagógusok Országos Egyesülete rendezett Szegeden, a szegedi Petresi Művészeti Bázisóvoda, a Békert Utcai, a Béketelepi, a Fő Fasori, a Rókus Körúti, a Temesvári, a Teréz Utcai, valamint a hódmezővásárhelyi Mária Valéria és a sándorfalvi Pipacs óvodák szakmai, szervezési közreműködésével.

Az egyéves felkészülés eredményeképpen az óvodák kialakították a művészeti neveléshez szükséges óvodaképet, funkciótereket, és felkészültek olyan szakmai szekcióprogramok szolgáltatására, melyek az egész országba és határon túlra: Finnországba, Szlovákiába, Szerbia-Montenegróba is elvitték hírüket. Mindehhez a munkához óriási segítséget kaptak a szülőktől, de a városi óvodavezetés is megteremtette, azt a továbbképzési felkészülést, mely az óvónők szakmai tudatosságát biztosította, és lelkiismeretes együttműködéssel kellő erőt adott a munka elvégzéséhez.

A rendezők vendégszerető figyelmessége pedig – a kritikus árvízi helyzet ellenére – tiszteletet érdemel. A finn Zenetanárok Szövetségének alelnöke, egyik előadónk, így összegezte köszönőlevelében a tanácskozás munkáját: „Szegeden akkor nem csak a Tisza áradt, hanem a figyelem és az önképzés igénye. Egy mérhetetlen kohézió hőmpolygott a teremben, amely szakembereket alkotott egygyé a kisgyermek személyiségének gazdagításáért, a művészetek eszközeivel!”

NAGY JENŐNÉ, A TESSEDIK SÁMUEL FŐISKOLA PEDAGÓGIAI FŐISKOLAI KAR TANÁRA, AZ EGYESÜLET ELNÖKE

Ügyfélbarát-e az ügyintézés?

A Hódmezővásárhelyi Polgármesteri Hivatalban április 20-án ideiglenes lakcímbeljelentést intézett feleségem, amikor is a közös tulajdonunkat képező Damjanich utcai házunkba szándékoztunk ismételt bejelentkezni. Az ügyintéző hazaküldte a házingatlan adásvételi szerződéséért a korábban gerincműtéten átesett feleségemet – bizonyítandó részünkről, hogy az ténylegesen a mi tulajdonunk.

Egy pár hónappal ezelőtt olvastam arról, hogy a polgármesteri hivatalban számítógépes elektronikus ügyintézésel könnyítik az állampolgárok dolgát. Ha ez a gyakorlatban így lenne, akkor az ügyintéző számítógépen, netán egy telefonnal a telekkönyvvel meggyőződhetett volna a feleségem által mondottak helytállóságáról.

Tudom, a hatóságnak meg kell akadályozni az ingatlanokba történő jogtalan bejelentkezést. Ebben az esetben ez fel sem merülhetett, mivel 2006. április 16-án járt le a Damjanich u. 24. szám alatti előző ideiglenes tartózkodással történt bejelentkezésünk határideje, amiről ott volt feleségemmel a lejárt határidejű „Lakcímet igazoló hatósági igazolvány”, amit ugyancsak a Hódmezővásárhelyi Polgármesteri Hivatalnál állítottak ki. (Ennek határideje a bejelentéstől számított két év.)

Kérem ezúttal is az illetéseket, hogy tegyék ténylegesen segítő jellegű, ügyfélbarátta az ügyintézés, és ne okozzanak felesleges küldözgetéssel bosszúságot az állampolgároknak.

VIGH BÉLA,
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY